

การพัฒนาโมเดลความสัมพันธเชิงสาเหตุจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศิวพร สุทธิสันสนีย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการวัดทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

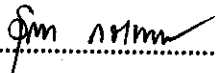
พฤษภาคม 2548

ISBN 974-502-621-2

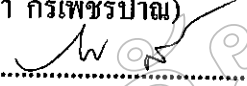
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ศิวพร สุทธิคันสนีย์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวัดทางการศึกษา ของ
มหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

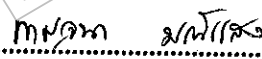
.....ประธาน

(ดร.สุชาดา กรเพชรปาลี)

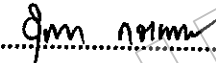
.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กชกร สังขชาติ)

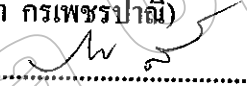
คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

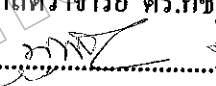
(รองศาสตราจารย์ กาญจนา มณีแสง)

.....กรรมการ

(ดร.สุชาดา กรเพชรปาลี)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กชกร สังขชาติ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ บุญร่วม ทิพศรี)

.....กรรมการ

(ดร.พัชรี วงษ์เกษม)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวัดทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 8 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2548

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตวิทยาลัย
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคต้น ปีการศึกษา 2547

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร. สุชาดา กรเพชรปราชญ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.กษกร สังขชาติ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะแนวทางที่ถูกต้อง ทำให้ผู้วิจัยได้แนวทางในการศึกษาค้นคว้า ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอ รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่านที่ให้คำแนะนำสั่งสอน ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้ให้ความกรุณา และอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม รวมทั้งขอเสนอแนะที่เป็นประโยชน์สำหรับการวิจัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ให้ทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตวิทยาลัย อีกทั้งพี่ ๆ เพื่อน ๆ สาขาวิชาเทคโนโลยีวิทยาการศึกษา และสาขาวิชาเทคโนโลยีการวัดทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ให้คำแนะนำ และคอยให้กำลังใจตลอดจนรับฟังปัญหาต่าง ๆ ซึ่งมีส่วนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ท้ายที่สุด ขอกราบขอพระคุณบิดา มารดา ญาติพี่น้องทุกคนที่ช่วยให้กำลังใจ ห่วงใยเอาใจใส่ และสนับสนุนผู้วิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ศิวพร สุทธิสันสนีย์

43911318: สาขาวิชา: เทคโนโลยีการวัดทางการศึกษา; วท.ม. (เทคโนโลยีการวัดทางการศึกษา)

คำสำคัญ: จริยธรรม/ นักเรียน/ โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ศิวพร สุทธิสันสนีย์: การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจริยธรรมของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (DEVELOPMENT
OF CAUSAL RELATIONSHIP MODEL OF MORAL OF LEVEL THREE STUDENTS
IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF BASIC EDUCATION COMMISSION)

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: สุชาดา กรเพชรปณี, Ph.D., กชกร สังขชาติ, Ed.D. 160 หน้า.

ปี พ.ศ. 2548. ISBN 974-502-621-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา และตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของ
โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 ในโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2547
จำนวน 420 คน ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วยตัวแปรแฝง 6 ตัว ได้แก่ จริยธรรมของนักเรียน
สภาพแวดล้อมทางบ้าน ลักษณะและสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน การอบรมเลี้ยงดู
ลักษณะของนักเรียน และภูมิหลังครอบครัว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม
และแบบวัด การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS ในการหาค่าสถิติพื้นฐาน และใช้โปรแกรม
LISREL 8.50 ในการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ผลการวิจัยแสดงว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจริยธรรมของนักเรียนที่ปรับเป็น
โมเดลทางเลือกมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค – สแควร์ เท่ากับ
5.80 ที่องศาอิสระเท่ากับ 31 ค่า p เท่ากับ 1.00 ดัชนี GFI เท่ากับ 1.00 ดัชนี AGFI เท่ากับ
1.00 ดัชนี CFI เท่ากับ 1.00 ค่า SRMR เท่ากับ 0.01 และค่า RMSEA เท่ากับ 0.00
ตัวแปรทั้งหมดในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของจริยธรรมของนักเรียนได้ร้อยละ 75
ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ลักษณะและสภาพแวดล้อม
ภายในโรงเรียน สภาพแวดล้อมทางบ้าน และการอบรมเลี้ยงดู

43911318: MAJOR: EDUCATIONAL MEASUREMENT TECHNOLOGY; M.Sc.
(EDUCATIONAL MEASUREMENT TECHNOLOGY)

KEYWORDS: STUDENT/MORAL/ CAUSAL RELATIONSHIP MODEL

SIWAPORN SUTTISONSANEE: DEVELOPMENT OF CAUSAL
RELATIONSHIP MODEL OF MORAL OF LEVEL THREE STUDENTS IN SCHOOLS
UNDER THE OFFICE OF BASIC EDUCATION COMMISSION. THESIS ADVISORS:
SUCHADA KORNPETPANEE, Ph.D., KOCHGORN SUNGKCHAD, Ed.D. 160 P. 2005.
ISBN 974-502-621-2

The purpose of this research was to develop and validate a causal relationship model of moral of level three students. The sample consisted of 420 grade seven to nine students in schools under the Office of Basic Education Commission, in the academic year 2004. The model involved six latent variables: student moral, home environment, character and school environment, child rearing practices, student characteristic and family background. Research instruments included questionnaires and scales. Data were analyzed by using SPSS to obtain descriptive statistics, and by employing LISREL 8.50 for model validation.

It was found that the adjusted model was consistent with empirical data. Goodness of fit measurement was found to be: chi – square = 5.80, df = 31, p = 1.00, GFI = 1.00, AGFI = 1.00, CFI = 1.00, SRMR = 0.01 and RMSEA = 0.00. The variables in model accounted for 75 percent of the variance in student moral. Variables with a statistically significant direct effect on student moral were character and school environment, home environment and child rearing practices.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ส่วนที่ 1 แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม.....	11
ส่วนที่ 2 ตัวแปรที่ส่งผลต่อจริยธรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
ส่วนที่ 3 การตรวจสอบความตรงของโมเดล.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ.....	46
การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับ	
ข้อมูลเชิงประจักษ์.....	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	47
ตัวแปรที่ศึกษา.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน.....	62
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ที่ใช้ในการศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจริยธรรมของนักเรียน.....	67
ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อตรวจสอบความตรง ของโมเดลการวัดตัวแปรแฝง.....	70
ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจริยธรรมของนักเรียน.....	74
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	88
สรุปผลการวิจัย.....	89
อภิปรายผลการวิจัย.....	92
ข้อเสนอแนะ.....	97
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	97
บรรณานุกรม.....	98
ภาคผนวก.....	104
ภาคผนวก ก	105
ภาคผนวก ข	107
ภาคผนวก ค	123
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	160

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ระดับของจริยธรรมตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก.....	19
2 สรุปแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมของนักเรียน.....	36
3 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	48
4 โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามสภาพแวดล้อมทางบ้าน.....	50
5 โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู.....	51
6 โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามลักษณะ และสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน.....	52
7 ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
8 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามลักษณะ.....	62
9 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปรสังเกตได้.....	65
10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรใน โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ จริยธรรมของนักเรียน.....	68
11 ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจริยธรรมของนักเรียน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงตามสมมติฐาน.....	77
12 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง.....	78
13 ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจริยธรรมของนักเรียน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ปรับเป็น โมเดลทางเลือกที่ 1.....	80
14 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง.....	81
15 ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจริยธรรมของนักเรียน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงที่ปรับเป็น โมเดลทางเลือกที่ 2.....	83
16 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง.....	84
17 ค่าสถิติไค – สแควร์ สอดแทรกที่ใช้ในการเปรียบเทียบ โมเดลความสัมพันธ์ เชิงสาเหตุจริยธรรมของนักเรียนตามสมมติฐาน กับโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ จริยธรรมของนักเรียนที่ปรับเป็นโมเดลทางเลือก.....	85
18 ผลการเปรียบเทียบค่าสถิติระหว่าง โมเดลสมมติฐานความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ จริยธรรมของนักเรียน กับโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจริยธรรมของนักเรียน ที่ปรับเป็น โมเดลทางเลือก.....	86

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 โมเดลสมมติฐานความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	6
2 โมเดลสมมติฐานความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	39
3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โมเดลการวัดลักษณะของนักเรียน.....	70
4 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โมเดลการวัดภูมิหลังครอบครัว.....	71
5 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โมเดลการวัดสภาพแวดล้อมทางบ้าน.....	72
6 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โมเดลการวัดลักษณะและสภาพแวดล้อมภายใน โรงเรียน.....	73
7 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โมเดลการวัดจริยธรรมของนักเรียน.....	74
8 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามสมมติฐาน.....	76
9 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปรับเป็นโมเดลทางเลือกที่ 1.....	79
10 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปรับเป็นโมเดลทางเลือกที่ 2.....	82